

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2002ko ekainaren 14a / 31. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolara Lizentziaduna 31 20500 ARRASATE • Tel.: 943 71 25 11 • Faxe: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com

Aramaioar bat bigarren geratu Bertso Txapelketan

UBANE MADERA

Mikel Ruiz de Azua aramaioarrek bigarren postua eskuratu zuen Arabako Eskola Arteko Bertsolari Txapelketan. Hain zuzen ere, bertso-paperean izan zen bigarren Mikel.

Manex Agirre aramaioarrek argi asko utzi zuen Aramaion dagoen bertsozaletasuna ez dela nolana nahikoa. Orain, eta horren irudi, beste aramaioar batek Arabako Eskola Arteko Bertsolari Txapelketan bigarren saria irabazi zuen zapatuan jokatu zen finalean. Mikel Ruiz de Azuak bertso-paperean eskuratu zuen bigarren saria, 14 urtetik gorakoetan.

Baina ez zen txapelketa hartan parte hartu zuen aramaioar bakarria izan; izan ere, finalera sei aramaioar iritsi ziren: 14 urtetik beherako taldean, Markel Arriolabengoa, Iraia Beitia, Txomin Elortza eta Igotz Arantzabal izan ziren. 14 urtetik gorakoen artean, berriz, Iker Agirrek eta Idoia Beitiak hartu zuten parte. Hortaz,

ANA MARTIARENA

Mikel Ruiz de Azua aramaioarra gainerako irabazleekin.

ordezkaritza dezentea izan zuten aramaioarrek zapatuan.

Horrez gainera, aipatu beharra dago orain dela zapatu bi, Manex Agirrek beste sari bat

eskuratu zuela. Oraingoan, eta Arabako Bertsolari Txapelketako errebantxan, txapela eskuratu zuten Manexek eta Asier Otamendik, Arabako txapelkunak.

Artium Aramaion

Artium museoaren berri zuzena jaso ahal izan zuten aramaioarrek domekan. Argazkian ikusten duzuen moduan, Arabako herrietan egiten ari den ibilbideari jarraituz, Aramaion egon zen museoaren autobusa. Hezkuntza Saileko hezitzaile Itziar Martijak adierazitakoaren arabera, besteak beste, "Artium museoa erakusteko bideo bat eta katalogoak ditugu".

HERRITARREN HITZA / Patxi Uribarren • Itzultzaile-idazlea

Oporrak ere euskaraz

Azken aldian Euskal Telebistan aurrez aurre jarri zaigun *lehen hitza euskaraz* leloaren bidez, euskaraz dakigunoi harremanak beti euskaraz hastera egiten digute dei.

Mezu argi horren bidez urteetan zehar, erdaldunen eraginez, ezezagunekin topo egitean erdaraz hasteko dugun ohitura aldatu lortu nahi da.

Hiri handietan nahiz herri txikietan, gure lehen berbak euskaraz egin behar ditugula esan gura du. Horrela jokatzuz, jakina, uste dugun baino euskaldun gehiago garelako ikusiko dugu. Usterik gutxien dugunean euskaldunarekin egingo dugu tril edo topo.

Bestalde, euskarari lehentasuna emanaz, erdaldunei kezka

sortuko diegu. Ez diogu esango, lehenago sarri entzun dugun "hable en cristiano" eta horrelakorik, baina bai lehenengo berbak euskaraz egin.

Garrantzi handiko beste dei bat ere egin zaigu Egunkarian: *Gure artean euskaraz*. Oraingo hau euskaldunok gure artean euskara erabiltzera bultzatu guraz datorkigu. Garrantzi handikoak dira batez ere, Aramaio modura, UEMAN sartutako udaletako bizilagunentzat. Betebehar handi bat dugula gogoratzen digute.

"Euskara ahoan ibili munduan esan eta bizi behar dugu"

Horrela ekinez gure herrira datozenak euskaraz egitera animatuko dira aurka joan barik.

Kanpaina hau aurreko bati loturik etorri zaigu, *euskera-rik onena zeurea*. Beti toki ezberdinetako euskaldun guztiok batzen gaituenaren hizkuntza erabiltzera bultzatu gura gaituzte.

Badakizu, bada, udalean, merkatuan, dendan, edo Euskal Herriko edozein lekutan zure lehenengo berbak euskaraz. Aurrekoa euskalduna bada, pozez erantzungo digu. Euskalduna ez bada, ba dela oraindik

euskaraz bizi den pertsonarik ikusiko du; horrek, behar bada, ikasteko gogo sortuko dio. Ez beldurrik izan. Ahalegin txiki hau eginez bazter guztietako euskaldunok elkar ezagutzen eta ulertzen ikasiko dugu eta. Gure artean euskara mota ezberdin ugari izan arren, denok familia berekoak garela ere ikusiko dugu pozez.

Oporrak ate joka ditugunez, ez ahaztu, Euskal Herriko edozein bazterretan, egin lehen berbak euskaraz. Gehienetan, bihotzak zabal-zabal, etxekotzat hartuko zaituzte. Orain dela urte batzuk *txapela buruan ibili munduan* eslogana zabaldu zen. Gaur egun *euskara ahoan ibili munduan* esan eta bizi behar dugu.

LABUR

Esaldi Lehiaketa antolatu du Udalak lehenengo aldiz

Aramaio Udalak Esaldi Lehiaketa antolatu du *Euskara indartuz Aramaion!!* lelopean. Modalitate bi egongo dira: batetik, jaietan erabiltzeko esaldia gura du Udalak. Horrekin, pegatinak, jaietako egitaraua, eta antzerakoak ateratzeko asmoa du; eta bestetik, urte osoko ekintzetan erabiltzeko esaldia ere gura dute, "eguneroko bizitzan euskara erabiltzera bultzatuko duena". 13 urtetik gorako edozeinek har dezake parte lehiaketan, eta, gutxienez, esaldi bi bidali beharko dira. Ekainaren 18ra arteko epea egongo da lanak emateko.

TELEFONOJAKINGARRIAK

OSASUNA / LARRIALDIAK

Osasun etxea (txandak)	945 44 53 40
Botika	945 44 50 03
Udaletxea	945 44 50 16
Erzaizta (Arrasate)	943 79 71 99
Gurutze Gorria (Legutio)	945 45 52 52
San Martin Eskola	945 44 50 04
Taxia eta autobusak	945 44 50 33
Udal kiroldegia	945 44 53 35
Postetxea	945 44 50 83
Zubiako Eskualdea	945 43 01 67
Suhiltzaileak (Zubillaga)	943 78 28 00

AUTOBUSORDUTEGIA

ARRASATE	ARAMAIO	GASTEIZ
07:00	07:15	08:00
12:00	12:15	13:00
15:20	15:35	16:20
20:30	20:45	
GASTEIZ	ARAMAIO	ARRASATE
08:30	09:15	09:30
13:10	13:50	14:05
	17:00	17:15
19:30	20:15	20:30

OHARRAK

BIHAR, ZUBEROARA

Hogeita hamar lagun pasatxoko taldea abiatuko da bihar, zapatua, Zuberoa aldera. 08:00etan irtengo dira Aramaio autobus gurek. Eta behin Zuberoara iritsitakoan, bi aukera izango dituzte bidaiariek. Gura duenak Kakuetako zintzurak edo haitzarteak ikustera joateko aukera izango du. Eta bestela, bidaiaria lasaigoa gura duenak Maulen geratzeko aukera izango du. Gero, guztiak bazkaltzeko batuko dira Mauleko Herriko Tabernan. Eta arratsaldean, Akerbeltza izeneko garagardo lantegi bat bisitatu gura dute. Pepe Carreterok, Zuberoari laguntzeko taldeko kideak, adierazi digunez, oso egoera ekonomiko eskasean dago Zuberoa. Herri eta hirietako kaleetan argi igartzen ei da hori, "tristura ikusten da nonahi". Horren harira, adierazi digu dagoeneko batu dituztela Zuberoari laguntzeko Aramaio eman beharreko 1.500 euroak.

ARAMAIOARRAK OMENDUTA

Domekan, Araba Euskaraz jaia ospatuko dute Zigoitian. Besteak beste, 70eko hamarkadan Gasteizen euskararen alde jardun zuen talde bat omenduko dute. Bereziki, Iñaki Oregi, Aramaio paroko izandakoa. Hain zuzen ere, hark jasoko du saria talde osoaren izenean. Izan ere, Iñakik egindako lanari esker, esaterako, Legutioko eta Ubideako gau-eskolak jaio ziren. Iñaki Oregirekin batera, Emilio Pérez eta Jon Kortabarria aramaioarrak ere omenduko dituzte domekan.

GIZARTEA

e-debagoiena egitasmoan parte hartuko du Aramaio Udalak

Aramaio Udalaren eskaerarekin bat eginez, e-debagoiena egitasmoa ordezkariek onartu egin dute Aramaio egitasmo horretako kide izate. Halaxe erabaki zuen e-debagoiena egitasmoa Batzorde Errektoreak. Debagoieneko Mankomunitateak aurkeztu zuen aramaioarren eskaera. Debagoieneko Mankomunitateko presidente Victoria Gallastegik adierazi digunez, "betidanik izan dugu oso harreman handia Aramaioarekin. Eta nahiz eta ofizialki Mankomunitatean sartu barik egon, beti bultzatu izan dugu Aramaio gure egitasmoan sartzea".

Aramaio Mankomunitatean sartzeko aukeraren gainean, berriz, Gallastegik adierazi digu ez dakiela noiz iritsiko den aukera hori, bereziki, kontuan hartuta Aramaio Araban dagoela; baina gaineratu digunez, "proiektu orokor bat pentsatzen badugu, Aramaio beti dago barruan".

HERRIKO AULOZETAN

GANTZAGA II

Elizako Lantegi Liburua-n ageri denez, Garratzen, Mamés Ballesteros kanpaigile maisuak elizako kanpaiak urtu egin zituen 1830. urtean. Horretarako lurra "Santa Agedako mugarri gertutik ekarri zuen, Aramaion ez baitzen kanpaien moldeadurarako proportzionatutako lurrik".

Urdingio baserria ezaguna egin zen gerrako kroniketan Santa Kruz apaiza han hartu baitzuten, eta gero, Izpisteko kobazulora eraman zuten. Gaur egun, Santa Kruz apaizaren balkoia moduan ezagutzen da leku hori. Baserriko artzainak eramaten zizkion jakiak eta haren bila zebiltzanen berri ematen zion. Kobazuloa ordu erdira dago.

Eta elizaren ondoan erdi landutako kareharrizko ponte bat dago, harraska edo sarkofago baten antzekoa; herritarren ustez, Antonio Cánovas del Castilloren lantzen ari zen hargina, hain zuzen ere, Angiolillo anarkista italiarrak Cánovas del Castillo erail zuenean, Santa Agedako bainuetxean, 1897an.

"Aramaio ibarraren iragana eta oraina".

Jesus Maria Elejalde
Plazaola

BOTEPRONTOAN/ Angel Arriolabengoa · Alaiak erretiratuen eta pentsiodunen elkarteko presidentea

"Helburua da denok elkartzeko bidea izatea eta ez dadila inor baztertuta geratu"

Angel Arriolabengoa da oraingo asteko gure berba laguna. Alaiak erretiratuen eta pentsiodunen elkarteko presidentea da orain hiru urte dela. Aurtengoa eta beste urtebete gertzen zaio. Berez, lau urterako aukeratu zuten, baina egoitza berria uste baino beranduago estreinatu dutenez, urtebete gehiagoz jardutea tokatu zaio:

Berriro aurkeztuko zara presidente izateko?

Ez, ez. Gainera, aurkeztu inor ez da egiten, aukeratu egiten gaituzte. Txarrena da batzordekide izateko aukeratzeko bazaituzte, lau urtean lana egin behar dela. Denoi gustatzen zaigu dena eginda topatzea, baina norbaitek lana egin behar izaten du eta hori onartu egin behar da.

Noiz sortu zen Alaiak?

Orain dela 15 urte. Eta gainera, presidente bera egon da azken urteotan. Era berean, bazkide guztiak ez zuten egoitzako giltzarik eta tabernako edariak hartzeko ere beste arau batzuk zeuden. Orain, apur bat aldatu da funtzionamendua. Haiek hasiera eman zioten, bazkideak ere egin zituzten eta tabernarena kenduta, bestela, oraingo antzera ibiltzen ziren: txango-

ak, aste kulturala... Presidentea Margarita Arana zen eta diruzain eta idazkari lanetan Fernando Nafarrate ibiltzen zen; besteak uste dut aldatuz joan direla.

Zenbat lagun zarete gaur egun?

175, gutxi gorabehera. Bazkide izateko baldintzarik zailena da batzordekide aukeratzeko gero, lau urtean lan egin behar dela; bestela, 0,60 euro ordaintzen dira hilean, eta erretiratu edo pentsioduna izan behar da.

Orain arte, beste leku baten egon zarete...

Bai, lehen, hemen bertan geunden, goiko solairuan. Eta hau berritzen ibili diren bi urteetan Ibargoiko etxebizitza baten izan gara. Goiko egoitza behekoaren antzekoa zen, baina hara igotzeko zailtasun handiagoak genituen, jende nagusia izanda...

Gainera, denetik duzue, ezta?
Bai. Norbaitek zerbaite hartzera etorri gura badu, edo trankil jarrita egon gura badu, edo telebista ikusi, musika entzun, zerbaite irakurri...

Orain, hobeto, hortaz?

Bai. Egoitza ere hobeto dauka, Udalarekin oso harreman ona dugu... Oso konforme gaude. Egoitza lehen baino askoz hobeto dago.

Urtean zein ekintza egiten duzue?

Berbaldiak... Ekitaldi nagusia Aste Kulturala da: txangoa egiten dugu (aurten, Chillida Lekura joango gara, uztailaren 20an), hitzaldiak, bazkaria... Urtean karta-jokoak antolatzen ditugu. Ez dira gauza handiak, azken baten, helburua da denok elkartzeko bidea izatea eta ez dadila inor baztertuta geratu.

Bazabiltzate jaiak prestatzen?

Orain dela urte bi, Udalak herritar guztiendako Karta Txapelketa antolatzeke dirua eman zigun, eta aurten, horrelako proposamenen bat egiten badigu, gertu gaude; horrelakotarako beti prest egoten gara. **Herritarrei zerbaite esan gura badiezu...**

Gu trankil ibiltzen garela hemen, eta gura duena hona etor dadila.

"Bazkide izateko, 0,60 euro ordaindu behar dira hilean eta erretiratu edo pentsioduna izan"

"Gu trankil ibiltzen gara hemen, eta gura duten guztiak dute hona etortzeko aukera"